

Urząd Regulacji Energetyki

<https://www.ure.gov.pl/pl/cieplo/energetyka-ciepna-w-l/9009,2019.html>
02.05.2024, 03:35

2019

Raport „Energetyka ciepła w liczbach - 2019” już dostępny

Ciepłownictwo 2019 – wyzwania i najważniejsze kierunki zmian

Najnowszy raport URE [Energetyka ciepła w liczbach - 2019](#) przedstawia obraz rynku na podstawie danych zebranych od ponad 400 koncesjonowanych przedsiębiorstw ciepłowniczych. Wyniki badań regulatora pozwalają ocenić stan sektora oraz najważniejsze kierunki zmian zachodzących w polskim ciepłownictwie.

[Pliki do pobrania](#)

[Energetyka ciepła w liczbach 2019](#) pdf, 3.52 MB, 11.09.2020

- Polskie ciepłownictwo czeka trudny proces transformacji. Jest on wymuszony zaostrzającymi się wymogami środowiskowymi oraz rosnącym kosztem zakupu uprawnień do emisji CO₂. Będzie to proces nie tylko długotrwały, ale również kosztochłonny. Jednak sektor musi się zmienić, jeżeli chce sprostać nadchodzącym wyzwaniom i jednocześnie nie stracić szansy na uzyskanie wsparcia finansowego Unii Europejskiej w tym procesie
- ocenia Rafał Gawin, Prezes URE. - *Urząd Regulacji Energetyki jest jednym z głównych podmiotów zaangażowanych w analizowanie i regulowanie*

tego sektora. Dysponujemy zatem doświadczeniem i wiedzą niezbędnymi do tego, by być partnerem w rozmowach zarówno z branżą jak i ustawodawcą na temat pożądanego i optymalnego kierunku zmian - dodaje.

Jaka jest kondycja branży?

W ostatnich latach systematycznie spada sprzedaż ciepła. Mimo to, wyłącznie w 2018 r. zanotowano spadek przychodów sektora ciepłowniczego (o 3 proc.), w 2019 r. przychody te ponownie wzrosły o 1,2 proc. Natomiast rok 2019 był kolejnym, w którym rosły koszty sektora - po dwuprocentowym wzroście w 2018 r., w 2019 r. koszty wzrosły o dalsze 6,2 proc. Do wzrostu kosztów działalności przedsiębiorstw ciepłowniczych w ubiegłym roku przyczynił się niewątpliwie wzrost kosztów: uprawnień do emisji CO₂, zakupu energii elektrycznej, paliwa technologicznego, a także usług obcych.

Po raz pierwszy od 2013 r. przychody osiągnięte przez koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze nie umożliwiły pokrycia kosztów prowadzenia działalności związanej z zaopatrzeniem odbiorców w ciepło. Obniżenie wyniku finansowego wiąże się również z obniżeniem rentowności przedsiębiorstw ciepłowniczych. Wskaźnik rentowności w 2019 r. osiągnął wartość ujemną - prawie (-) 3 proc. i obniżył się w stosunku do roku poprzedniego o 4,8 punktu procentowego - głównie w przedsiębiorstwach posiadających źródła ciepła, w których ciepło wytwarzane jest w kogeneracji z energią elektryczną (obniżenie o 8,34 punktu procentowego w stosunku do 2018 r.).

W przypadku przedsiębiorstw produkujących ciepło w kogeneracji z produkcją energii elektrycznej, przedstawienie wyników finansowych tylko w zakresie działalności ciepłowniczej jest trudne, bowiem niemożliwe jest jednoznaczne rozdzielenie kosztów wytwarzania energii elektrycznej i ciepła według miejsca powstania, a co za tym idzie - określenie efektywności wyłącznie

dotyczącej wytwarzania ciepła. Na podstawie danych ze sprawozdań Ministerstwa Aktywów Państwowych wyraźnie jednak widać, że przedsiębiorstwa te odnotowały w 2019 r. wysoki poziom wskaźnika rentowności sprzedaży energii elektrycznej i ciepła łącznie. Dopiero pozostała działalność operacyjna przyniosła stratę. Do sytuacji tej przyczyniły się ponownie koszty zakupu uprawnień do emisji CO₂.

Rentowność i koszty uprawnień do emisji CO₂

Minione dwa lata przyniosły znaczący wzrost cen uprawnień do emisji CO₂. Koszty ich zakupu znalazły odzwierciedlenie w wynikach finansowych przedsiębiorstw ciepłowniczych, w szczególności w tych przedstawianych przez przedsiębiorstwa posiadające źródła, w których ciepło wytwarzane jest w jednostkach kogeneracji. Jednak w przypadku przedsiębiorstw posiadających takie jednostki, na wyniki finansowe związane z działalnością ciepłowniczą wpływ mają stosowane metody podziału kosztów. W zależności od przyjętej metody, koszty mogą w różnym stopniu obciążać poszczególne działalności, a tym samym wpływać na wysokość wykazywanych wyników finansowych ze sprzedaży ciepła i sprzedaży energii elektrycznej. Efektywność przedsiębiorstw produkujących ciepło i energię elektryczną w skojarzeniu można zatem oceniać wyłącznie w oparciu o dane dotyczące całej działalności danego przedsiębiorstwa. Bierzemy więc pod uwagę rentowność, jaką uzyskują one ze sprzedaży ciepła i sprzedaży energii elektrycznej łącznie.

Ponieważ obszar ten jest bardzo złożony i ma duże znaczenie dla pełnej i spójnej oceny ekonomicznej przedsiębiorstw produkujących ciepło i energię elektryczną w skojarzeniu, Prezes URE prowadzi osobny, dedykowany temu obszarowi monitoring przedsiębiorstw ciepłowniczych. Wyniki tych badań poznamy jeszcze w tym roku.

Wyzwania środowiskowe a inwestycje

Chcąc zdiagnozować zaawansowanie procesu dostosowywania źródeł ciepłowniczych do dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych^[1] oraz związane z tym potrzeby inwestycyjne przedsiębiorstw ciepłowniczych, w pierwszym kwartale 2020 roku Urząd przeprowadził

monitoring rynku ciepłowniczego pod tym kątem. Badanie objęło prawie 90 przedsiębiorstw. Ze wstępnej analizy informacji przedstawionych przez ciepłownie wynika, że 97 proc. przedsiębiorstw zobowiązanych do dostosowania swoich źródeł do tzw. dyrektywy IED rozpoczęło już inwestycje. Wysokość planowanych do poniesienia nakładów przez przedsiębiorstwa ciepłownicze na realizację tego celu, w latach 2020 – 2029, została określona na około 5,4 mld zł. Rezultaty tego monitoringu poznamy w najbliższych tygodniach.

- Od 2002 r. – tj. od czasu pierwszego badania ciepłownictwa przeprowadzonego przez URE - liczba koncesjonowanych przedsiębiorstw ciepłowniczych zmniejszyła się o ponad połowę.
- Znacząco spadł poziom emisji szkodliwych substancji do atmosfery, głównie pyłów, dwutlenku siarki oraz tlenków azotu; emisja CO₂ obniżyła się o ok. 20 proc.
- Całkowita wielkość mocy cieplnej zainstalowanej u koncesjonowanych wytwórców ciepła zmniejszyła się od 2002 r. o 24,5 proc.. W 2019 r. wielkość mocy cieplnej zainstalowanej wynosiła 53,5 GW , a osiągalnej 52,5 GW.
- W latach 2002-2019 koncesjonowane ciepłownictwo zredukowało zatrudnienie o ponad połowę, stając się tym samym bardziej efektywnym ekonomicznie organizmem oraz dając świadectwo udanej możliwości zastąpienia monopolu regulacją.
- Udział ciepła z kogeneracji w 2019 r. wyniósł 65 proc. produkcji ciepła ogółem i wzrósł o 1,5 punktu procentowego w stosunku do 2018 r. Nieznacznie zwiększył się również udział przedsiębiorstw wytwarzających ciepło w kogeneracji – spośród 375 wytwórców ciepła biorących udział w badaniu w 2019r., 33 proc. wytwarzało ciepło w kogeneracji (w 2018 roku było to 32 proc.; w 2015 – 25 proc.).
- Następuje dywersyfikacja paliw zużywanych do produkcji ciepła. Dominują nadal paliwa węglowe, których udział w 2019 r. stanowił 71 proc. paliw zużywanych w źródłach ciepła (w 2018 r. było 72,5 proc, a w 2017 r. – 74 proc.) Od 2002 r. udział paliw

węglowych obniżył się o 10,7 punktu procentowego. W tym czasie wzrósł udział paliw gazowych - o 5,8 punktu procentowego oraz źródeł OZE - o 6,6 punktu procentowego.

- W 2019 r. wolumen sprzedaży ciepła przez koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze (łącznie z odsprzedażą innym przedsiębiorstwom) wyniósł prawie 345 tys. TJ i był o prawie 4 proc. niższy niż w 2018 r. (358 tys.TJ).
- W 2019 r. średnia cena ciepła sprzedawanego ze źródeł wytwórczych wyniosła 40,97 zł/GJ i wzrosła o 5,8 proc. w stosunku do ceny w 2018 r. (38,72 zł/GJ).
- Ceny ciepła ze źródeł wytwarzających ciepło w kogeneracji były zdecydowanie niższe niż ceny ciepła ze źródeł pozostałych - o 21,9 proc. Spowodowane to jest przede wszystkim bardziej efektywnym kosztowo sposobem wytwarzania ciepła (i energii elektrycznej) w kogeneracji, wielkością rynków, na potrzeby których wytwarzane jest ciepło w tej technologii (największe rynki w Polsce, w tym m.in. Warszawa, Poznań, Kraków, Wrocław, Łódź, Trójmiasto).
- Stawka opłaty za usługi przesyłowe w 2019 r. wzrosła o 3,5 proc. (w stosunku do 2018 r.) i wyniosła 18,33 zł/GJ.
- W ostatnich latach wzrósł poziom inwestycji w majątek ciepłowniczy. W 2019 r. wysokość nakładów wyniosła prawie 3,5 mld zł i wzrosła o 18 proc. w stosunku do 2018 r. Ponad połowę nakładów - prawie 59 proc. - przedsiębiorcy przeznaczyci na inwestycje w majątek wytwórczy. Przy czym w 2019 r. udział środków własnych w finansowaniu poniesionych nakładów wyniósł blisko 80 proc.

Kontakt dla mediów:

Agnieszka Głośniewska

Rzecznik prasowy

Departament Komunikacji Społecznej URE

rzecznik@ure.gov.pl

tel. 22 487 55 94

[\[1\]](#) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola).

Data publikacji : 11.09.2020
Data modyfikacji : 04.02.2022

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

się